

Praktijkgestuurd leren (PGL)
Verzorgende-IG BBL
2025-2026

Inleiding

In dit handboek word je meegenomen in de opleiding Verzorgende IG BBL. De opleiding is gebouwd op het Praktijk Gestuurd Leren, waarbij jouw praktijk centraal staat.

Werken en Leren

Het leren op de opleiding is betekenisvol. Dat wil zeggen dat je op school leert vanuit een praktijksituatie en de opbrengsten van het leren direct in kunt zetten in jouw praktijk. Zo zijn werken en leren naadloos met elkaar verbonden.

Fasering

De opleiding is opgebouwd in drie verschillende fasen. In de *differentiatiefase* ga je onderzoeken hoe je zelf het beste leert en maak je kennis met de eerste werkprocessen. In de *personalisatiefase* ga je aan de slag met nieuwe werkprocessen die betrekking hebben op de zorgvrager, waarin je jezelf ontwikkelt binnen het beroep Verzorgende IG. In de *individualisatiefase* ga je werken aan overstijgende werkprocessen. Hierbij kun je denken aan 'professionele ontwikkeling' en 'kwaliteitszorg'. In deze fase start je ook met examinering.

Leerproces

Jij voert de regie over je leerproces, waarbij je wordt gecoacht door de docent. Hiervoor zijn er een aantal hulpmiddelen die je ondersteunen. Op school werk je met Teams (onderwijs) en Canvas (voortgang) en in de praktijk werk je met het BPV-werkboek en met Digibib Consortium (oefenopdrachten). Je bepaalt binnen elke fase zelf met welke werkprocessen je aan de slag gaat. Daarnaast werk je op school aan drie keuzedelen en de beroepsgenerieke onderdelen Nederlands, Rekenen en Loopbaan en Burgerschap (L&B). Ook hierover voer je zelf de regie.

Inhoudsopgave

<i>Inleiding</i>	2
<i>Opbouw opleiding</i>	4
<i>School en BPV</i>	6
<i>Werkwijze school</i>	7
<i>Gesprekkencyclus</i>	8
<i>Lesdag</i>	9
<i>Eindproduct werkproces</i>	10
<i>Bijlage 1: Examenplan</i>	11

Opbouw opleiding

De opleiding is opgebouwd uit verschillende fasen zie figuur 1 Tabel. In deze fasen doorloop je een aantal werkprocessen (beroepsspecifiek) en werk je aan Nederlands, Rekenen, keuzedelen en L&B (beroepsgeneriek).

Differentiatiefase (groen)

In de differentiatiefase ga je met de loopbaanbegeleider onderzoeken hoe je leert. Tijdens deze fase werk je aan vier verschillende zorgvrager-gebonden werkprocessen van kerntaak 1, terwijl je kennis maakt met het onderwijs, het leren en het voeren van de regie over je eigen leerproces.

Personalisatiefase (oranje)

In de personalisatiefase ga je aan de slag met de andere zorgvrager-gebonden werkprocessen van kerntaak 1. Inmiddels heb je geoefend met het voeren van de regie over je eigen leerproces en ga je je verder verdiepen in het beroep Verzorgende IG.

In deze fase zorg je ervoor dat je alle verpleegtechnische handelingen hebt afgetekend in het skillsboekje. Ook heb je je VTH-rekenen-toets afgerond. De rekendocent zet hiervoor een handtekening in je skillsboekje. Dit is voorwaardelijk om B1-K1-W5 te mogen examineren.

Individualisatiefase (rood)

In de individualisatiefase ga je aan de slag met de overstijgende werkprocessen van kerntaak 2. In deze fase ontwikkel je een eigen identiteit als verzorgende IG. Hier ga je ook starten met examineren van de werkprocessen van kerntaak 1.

De examenonderdelen van Nederlands, Rekenen, Keuzedelen en Loopbaan & Burgerschap (L&B) (**paars**) kun je afronden in elke fase. Ook hierover voer jij zelf de regie en word je gecoacht door de docent/loopbaanbegeleider. Het advies is wel, dat je deze onderdelen afrondt, voordat je overgaat naar de rode fase.

Figuur 1

Tabel

Werkproces	Examens						
Onderkent de gezondheidstoestand op somatisch psychosociaal gebied (Gezondheidsbevorderaar)	B1-K1-W1	Examens Keuzedelen	Loopbaan en Burgerschap portfolio	Centraal Examen Ned - Lezen luisteren	Examen Ned Gesprekken voeren	Examen Ned Spreken	Examen Ned Schrijven
Draagt mede zorg voor het individuele plan van de zorgvrager (Zorgverlener)	B1-K1-W3						
Voert zorg-/begeleidingsactiviteiten uit (Zorgverlener)	B1-K1-W4						
Voert verpleegtechnische handelingen uit (Zorgverlener)	B1-K1-W5						
Adviseert en instrueert over preventie (Gezondheidsbevorderaar)	B1-K1-W2						
Voert verpleegtechnische handelingen uit (Zorgverlener)	B1-K1-W5						
Communiqueert met de zorgvrager en het sociale netwerk (Communicator)	B1-K1-W6						
Stemt de zorgverlening af met de zorgvrager en betrokkenen (Organisator)	B1-K1-W7						
Reageert op onvoorziene en crisissituaties (Organisator)	B1-K1-W8	Examens Rekenen					
Zorgt voor professionele ontwikkeling (Reflectie EBP professional)	B1-K2-W1						
Werkt samen met andere beroepsgroepen in de keten (Samenwerkingspartner)	B1-K2-W2						
Draagt bij aan goede kwaliteit van zorg (Professional en kwaliteitsbevorderaar)	B1-K2-W3						

21st century skills

Studenten moeten vandaag worden voorbereid op de samenleving van morgen. Dat betekent dat ze naast kennis en praktische vaardigheden ook moeten beschikken over vaardigheden die ze flexibel en geschikt maakt voor het werk in de 21e eeuw. De acht vaardigheden die worden verstaan onder 21st century skills en specifiek voor het mbo ondernemend gedrag worden hieronder besproken, zie figuur 2.

Figuur 2

21st century skills

Creatief denken; complexe maatschappelijke kwesties vragen om creatieve oplossingen. Het creatief vermogen wordt het sterkst ontwikkeld in een rijke leeromgeving; het praktijkgericht onderwijs waarin je wordt gestimuleerd om zelf oplossingen te vinden.

Kritisch denken; hierbij gaat het om het verlangen om goed geïnformeerd te zijn, redenen en oorzaken te willen zoeken, standpunten van anderen te respecteren en die standpunten te laten meewegen in je beslissing. Kritisch denken loopt als een rode draad door praktijkgericht onderwijs, waarin je samenwerkt met anderen en reflecteert op je eigen handelen.

Problemen oplossen: probleemoplossend denken en werken is het vermogen om een probleem te herkennen en een plan te bedenken om een probleem op te lossen. Binnen praktijkgericht onderwijs leer je vanuit een zorgvrager- of afdelingsgebonden probleem.

Communiceren; Hierbij moet je doelgericht een boodschap kunnen overbrengen en begrijpen en je moet adequaat kunnen omgaan met verschillende situaties en verschillende gesprekspartners. Tijdens het praktijkgericht onderwijs leer je passende communicatiemiddelen te hanteren en effectief gebruik te maken van ICT en technologie,

Samenwerken; Samenwerken is het gezamenlijk realiseren van een doel, waarbij je anderen aanvult en ondersteunt. Het gaat om het (h)erkennen van verschillende rollen bij jezelf en anderen, hulp en feedback vragen, geven en ontvangen, een positieve en open houding hebben, verschillen respecteren, onderhandelen en afspraken maken en effectief communiceren. Binnen het praktijkgericht onderwijs werk je samen met collega's in het werkveld en met medestudenten op school.

Digitale geletterdheid; Je hebt het vermogen om digitale informatie en communicatie verstandig te gebruiken en de gevolgen daarvan kritisch te beoordelen. In het praktijkgericht onderwijs word je gestimuleerd om verantwoordelijk met digitale informatie om te gaan.

Sociale en culturele vaardigheden; Je bent in staat effectief te leren, te werken en te leven met mensen met verschillende etnische, culturele of sociale achtergrond. Je moet daarbij kunnen reflecteren op je eigen gevoelens, opvattingen en cultuur. Binnen het praktijkgericht onderwijs leer je je eigen rol (h)erkennen in diverse groepen.

Zelfregulering; Niet klakkeloos de aanwijzingen volgen maar zelfstandig handelen en daarvoor de verantwoordelijkheid nemen en daarbij rekening houdend met context en eigen capaciteiten. Tijdens het praktijkgericht leren geef je zelf sturing aan je opleiding.

Mediawijsheid; Het geheel van kennis, vaardigheden en mentaliteit waarmee je bewust, kritisch en actief werkt met de media. Hierbij reflecteer je op jouw integriteit als Verzorgende IG ten opzichte van (sociale) media.

School en BPV

Op school werk je met Teams. Hierin staat alle informatie over de opleiding en het onderwijs. Daarnaast wordt Teams ook gebruikt als communicatiemiddel.

Ook werk je met Canvas. Hierin lever je de eindproducten van de werkprocessen in, zodat deze beoordeeld kunnen worden door de vakdocent. In Canvas monitor je met je loopbaanbegeleider en BPV'er je ontwikkeling.

Op school en in de BPV werk je aan oefenopdrachten van een werkproces die in Digibib Consortium staan. De ingevulde feedbackformulieren zet je bij het betreffende werkproces in Canvas.

Op school werk je volgens het handboek.

Met behulp van de Waar-Sta-Ik (Canvas) geef je inzicht in je ontwikkeling per werkproces.

Om een beoordeling in gang te zetten vul je zelf de Waar-Sta-Ik in. Vervolgens vullen je BPV-er en je loopbaanbegeleider de Waar-Sta-Ik in. Dit fungeert dan als gespreksagenda voor het consensusgesprek.

Op de BPV werk je volgens het BPV-boek en jouw individuele BPV-plan

Werkwijze school

Je werkt op school aan hetzelfde werkproces als waar je in de praktijk aan werkt. Deze lopen dus parallel zie figuur 3

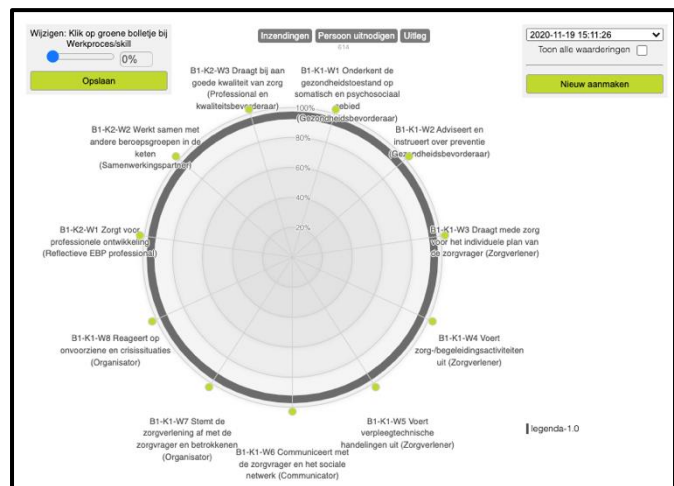
Figuur 3

Werkprocessen

Plan

Je kiest een werkproces uit de fase waarin jij je bevindt. In overleg met je werkbegeleider bepaal je met welk werkproces je in de praktijk aan de slag gaat en dus ook op school. Hoe je hiermee een start maakt, lees je terug in stap 1 en 2 van hoofdstuk 'Eindproduct' (pagina 8).

Werkproces B1-K1-W5, voert verpleegtechnische handelingen uit, is verspreid over de differentiatiefase en personalisatiefase.

Je leest in Canvas de informatie door bij het betreffende werkproces. Dit kun je vinden via de Waarsta-ik op de beginpagina van jouw Canvas.

Do

Je maakt een start met het werken aan het werkproces aan de hand van het hoofdstuk 'Eindproduct'. Je schrijft je in voor de lessen van dit werkproces. Tijdens de les ga je aan de slag met het verbinden van de theorie en de praktijk, waarbij je wordt gecoacht door de vakdocent.

Check

Als je alle bewijsstukken hebt verzameld, dan upload je jouw documenten in Canvas (pagina 8). Je informeert de vakdocent tijdens de les, zodat deze jouw gemaakte werk van feedback kan voorzien aan de hand van de rubric.

Act

Als de vakdocent alle criteria op minimaal 80% beoordeelt, dan is het werkproces op school afgerond. Als de vakdocent onderdelen op <80% beoordeelt, dan ga je de feedback verwerken en lever je opnieuw een aangepast eindproduct aan. Deze aanpassingen verwerk je in een andere kleur. Na afronding van een werkproces ga je je oriënteren op een nieuw werkproces uit de fase waarin jij je bevindt en ga je op eenzelfde wijze te werk.

In de differentiatie- en de personalisatiefase van de opleiding kun je ook de onderdelen Nederlands, Rekenen, Keuzedelen en Loopbaan & Burgerschap volgen en examineren. Hiervoor volg je lessen bij de vakdocenten met wie je vervolgens de examens inplant.

Als je de werkprocessen van een bepaalde fase hebt afgerond, dan vul je eerst zelf de Waar-Sta-Ik in. Daarna nodig je via een e-mailbericht jouw studieloopbaanbegeleider en BPV-er uit om jou te beoordelen op de door jouw aangegeven werkprocessen. Als alle betrokkenen een werkproces op minimaal 80% beoordelen, dan zit je op het gewenste niveau, dan volgt er een consensusgesprek en kun je verder naar de volgende fase.

Als alle werkprocessen van kerntaak 1 zijn afgerond, dan plan je een tweede consensusgesprek. Daarin wordt besloten of je kunt gaan examineren. Je gaat dan ook de lessen volgen van kerntaak 2. In overleg met je loopbaanbegeleider en BPV-er ga je hiervoor een planning maken.

Examinering:

Na je consensusgesprek ga je starten met de individualisatiefase, je examenfase. Op school volg je lessen van kerntaak 2. Dit betekent dat je in de ochtend les hebt. Je maakt voor deze periode een examenplanning. Hierin komt te staan wanneer je welke examens in de BPV en op school gaat afronden. Bij de start van deze fase begin je met het examineren van kerntaak 1. Nadat je ontwikkelingsgericht klaar bent met kerntaak 2, mag je ook daar de examens van gaan afronden. In Teams bij "examinering" staat je examenplan met verdere uitleg.

Als je alle 11 werkprocessen, 3 keuzedelen, Loopbaan & Burgerschap, Nederlands, Rekenen en de BPV hebt afgerond volgens de cesuur (zie OER), kan de diplomering in werking worden gezet.

Gesprekkencyclus

Na ongeveer 10 weken zal je SLB-er een mail sturen naar je BPV-er en je werkbegeleider waarin contactgegevens worden uitgewisseld en informatie over de opleiding gegeven. Naar aanleiding van deze mail kan eventueel een gesprek gepland worden.

Bij de overgang van de differentiatiefase naar de personalisatiefase vindt het eerste consensusgesprek plaats. Voorafgaand aan dit gesprek vul je de Waar-Sta-Ik op Canvas in en vraag je vervolgens jouw BPV-er en loopbaanbegeleider de Waar-Sta-Ik in te vullen. Daarnaast vullen jij en je werkbegeleider de beroepshoudingslijst in, voorafgaand aan het consensusgesprek bespreken jullie samen deze lijst. Het consensusgesprek kan eerder plaats vinden, als je overgaat naar de volgende fase.

Na ongeveer 40 weken plan je het tweede consensusgesprek, dit kan iets eerder of iets later zijn. Dit is eenzelfde gesprek, waarbij de overgang van de personalisatie naar de individualisatiefase wordt besproken. In dit gesprek wordt gekeken of je klaar bent om te gaan examineren.

De overige gesprekken die plaats moeten vinden binnen de BPV staan beschreven in het BPV-werkboek. Als er door omstandigheden vaker een gesprek plaats moet vinden, dan plan je dit zelf in samenspraak met de BPV-er of loopbaanbegeleider.

Lesdag

Ook over de invulling van de lesdag voer je zelf de regie. Het samenstellen van het rooster doe je via het tabblad 'Rooster je eigen lesdag!' via Teams. Je stelt zelf je rooster samen, waarbij je een keuze kunt maken uit de volgende leeractiviteiten.

Werkprocessen

Kies een werkproces waar je op hetzelfde moment mee bezig bent in de BPV. Bij de werkprocessen krijg je informatie aangeboden van de vakdocent, die je coacht in het verbinden van de theorie met de praktijk. Let op: bij B1-K1-W5 wordt onderscheid gemaakt tussen de basiszorg en de verpleegtechnische handelingen.

Vaardigheden

Bij de vaardigheidslessen maak je een keuze om onder begeleiding van een docent of zelfstandig de basiszorg of de verpleegtechnische handelingen te oefenen of af te tekenen. Deze les wordt voor twee of drie lessen ingepland. De docent bevroegt je hierbij ook op de theorie. Je hebt vanaf de start van de opleiding twee schooljaren de tijd om alle handelingen in je skillsboekje af te tekenen. Daarna kun je je niet meer inschrijven voor de vaardigheidslessen. Je zorgt ervoor dat je alle verpleegtechnische handelingen hebt afgetekend in het skillsboekje. Dit is voorwaardelijk om B1-K1-W5 te mogen examineren.

Nederlands

Bij deze lessen krijg je uitleg en kun je vragen stellen over Nederlands. Tijdens de workshops worden thema's behandeld en tijdens de algemene lessen is er ruimte om vragen te stellen.

Rekenen

Bij deze lessen krijg je uitleg en kun je vragen stellen over rekenen. Let op: deze lessen zijn opgedeeld in generiek rekenen en verpleegtechnisch rekenen.

Keuzedelen

Bij deze lessen krijg je uitleg, kun je vragen stellen over de inhoud en de werkwijze van het keuzedeel waarvoor je hebt gekozen en werk je aan het keuzedeel. Uit de volgende keuzedelen kun je kiezen:

K0517 – verdieping blijvend fit, veilig en gezond werken (240 SBU)
K0055 – internationaal bewust, interculturele diversiteit (240 SBU)
K0067 – niet aangeboren hersenletsel (240 SBU) - <i>examen in de BPV</i>
K0168 – wijkgericht werken (240 SBU) - <i>examen in de BPV</i>
K0225 – inspelen op innovaties (240 SBU)
K0082 – ouderwordende mensen met verstandelijke handicap (240 SBU)

Zelfstandig werken

Zelfstandig werken kun je inplannen om je voor te bereiden op een werkproces of de vaardigheidsles. Je kunt dit uur ook gebruiken om de informatie van de werkprocessen te verwerken. Tijdens het zelfstandig werken is er ook ruimte om met een medestudent samen te werken aan een werkproces.

Kijk goed in de planning van het handboek. Door het schooljaar heen worden er diverse themalessen aangeboden, die gekoppeld zijn aan een werkproces. Deze zijn door alle studenten te bezoeken, ongeacht de fase.

Eindproduct werkproces

Tijdens het werken aan een werkproces op school, werk je naar een eindproduct toe. Je kunt het werkproces op school afronden als het eindproduct voldoet aan de criteria in de rubric. Deze vind je onderaan de pagina van het werkproces in Canvas. Je levert de uitwerking van de oefenopdracht in via Canvas en de vakdocent voorziet deze van feedback.

Om je eindproduct goed in te leveren, doorloop je onderstaande stappen:

1. Inleveren

Klik op het werkproces dat je af wilt ronden, scroll tot onder aan de pagina en klik vervolgens op uploaden, dan upload je het bestand en vervolgens klik je op 'Opdracht inleveren' rechtsonder in het scherm.

Let op: lever de documenten in als *.doc*- of *.pdf*-bestand

2. Beoordelen

De docent beoordeelt de oefenopdracht en zal je uitwerking voorzien van feedback. Hiervoor heeft de docent 3 werkweken de tijd (schoolvakantie uitgesloten) De feedback kan je teruglezen bij de rubric.

Bij het beoordelen van de oefenopdrachten staan een aantal afrondingstermen beschreven. Hieronder staat beschreven hoe deze termen aangetoond worden:

- Maken / schema / overzicht = beschrijven en ter beoordeling inleveren in Canvas;
- Bespreken / benoemen / inbrengen / weten / onderzoek gedaan / verdiepen / overleggen / kennen / op de hoogte zijn = tijdens de les met de docent bespreken **OF** beschrijven en ter beoordeling inleveren in Canvas;
- Navraag doen in de BPV = tijdens de les met de docent bespreken;
- (Onderzoeks-) verslag = beschrijven en ter beoordeling inleveren in Canvas;
- Presentatie = presentatie in de klas (= leren van elkaar).

3. Opnieuw inleveren

Als je de uitwerking nog niet volledig is, dan kun je deze opnieuw inleveren. Je doorloopt hiervoor dezelfde procedure.

- **Let op:** lever de documenten in als *.doc*- of *.pdf*-bestand, geef de wijzigingen in de tekst een andere kleur.

Bijlage 1: Examenplan

Examen	Examencode	Naam	Vorm	Waar	Examentijd	Waardering
1	VZ-B1-K1-W1	Onderkent de gezondheidstoestand op somatisch en psychosociaal gebied (Gezondheidsbevorderaar)	Gedragsbeoordeling en productbeoordeling	BPV	<ul style="list-style-type: none"> Examenperiode duur observaties: maximaal 4 weken. Gedragsbeoordeling: maximaal 60 minuten Beroepsproduct: binnen 1 werkdag 	OVG
2	VZ-B1-K1-W2	Adviseert en instrueert over preventie (Gezondheidsbevorderaar)	Gedragsbeoordeling	BPV	<ul style="list-style-type: none"> Gedragsbeoordeling maximaal 60 minuten 	OVG
3	VZ-B1-K1-W3	Draagt mede zorg voor het individuele plan van de zorgvrager (Zorgverlener)	Productbeoordeling	BPV	<ul style="list-style-type: none"> Examenperiode maximaal 6 weken. 	OVG
4	VZ-B1-K1-W4	Voert zorg-/begeleidingsactiviteiten uit (Zorgverlener)	Gedragsbeoordeling	BPV	<ul style="list-style-type: none"> Examenperiode: 2 weken. Examentijd per activiteit: maximaal 1 dagdeel (d.w.z. 4 dagdelen). 	OVG
5	VZ-B1-K1-W5	Voert verpleegtechnische handelingen uit (Zorgverlener)	Gedragsbeoordeling	BPV	<ul style="list-style-type: none"> Maximaal 45 minuten per vaardigheid. 	OVG
6	VZ-B1-K1-W6	Communiqueert met de zorgvrager en het sociale netwerk (Communicator)	Gedragsbeoordeling	BPV	<ul style="list-style-type: none"> Examentijd: maximaal 45 minuten 	OVG
7	VZ-B1-K1-W7	Stemt de zorgverlening af met de zorgvrager en betrokkenen (Organisator)	Examengesprek	School	<ul style="list-style-type: none"> Examenperiode voorbereidende opdracht: de duur van een werkdag. Examentijd: maximaal 30 minuten 	OVG
8	VZ-B1-K1-W8	Reageert op onvoorziene en crisissituaties (Organisator)	Examenverslag	School	<ul style="list-style-type: none"> Examenperiode: 6 weken 	OVG

					<ul style="list-style-type: none"> • Examentijd schrijven examenverslag: zo snel mogelijk na de onvoorziene situatie. • Inleveren uiterlijk 2 weken na de situatie. 	
9	VZ-B1-K2-W1	Zorgt voor professionele ontwikkeling (Reflectieve EBP professional)	Gedragsbeoordeling	School	<ul style="list-style-type: none"> • Examenperiode voorbereiding: maximaal 2 weken. • Examentijd gedragsbeoordeling: maximaal 60 minuten. 	OVG
10	VZ-B1-K2-W2	Werkt samen met andere beroepsgroepen in de keten (Samenwerkingspartner)	Gedragsbeoordeling	BPV	<ul style="list-style-type: none"> • Examenperiode: maximaal 1 week. 	OVG
11	VZ-B1-K2-W3	Draagt bij aan goede kwaliteit van zorg (Professional en kwaliteitsbevorderaar)	Productbeoordeling	School	<ul style="list-style-type: none"> • Examenperiode: maximaal 4 weken. 	OVG
	VZ-Kzd- 1	Keuzedeel 1	n.t.b	n.b.t.		OVG
	VZ-Kzd- 2	Keuzedeel 2	n.t.b.	n.b.t.		OVG
	VZ-Kzd- 3	Keuzedeel 3	n.t.b.	n.b.t.		OVG
	LB	Loopbaan en burgerschap	Portfolio			O V
	VZ-Ned-1	Nederlands lezen, luisteren	Centraal examen			Cijfers
	VZ-Ned-2	Nederlands gesprekken voeren	Mondeling examen			Cijfers
	VZ-Ned-3	Nederlands spreken	Mondeling examen			Cijfers
	VZ-Ned-4	Nederland schrijven	Schriftelijk examen			Cijfers
	VZ-rek	Rekenen	Centraal examen			Cijfers
	VZ-BPV	BPV	BPV			O V

